

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 10C/199/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4113206879
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šišková
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2013:4113206879.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra v právnej veci navrhovateľa: Orange Slovensko a.s., so sídlom Prievozská 6/A, 821 09 Bratislava, IČO: 35 697 270, proti odporcovi: G. X. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom Ľ. X. č. XXX/XX, XXX XX X., t.č. na neznámom miesta, zast. opatrovníkom JUDr. Ladislavom Blaškom, vyšším súdnym úradníkom Krajského súdu v Nitre, o návrhu navrhovateľa o zaplatenie 712,20 eur s príslušenstvom, sudkyňou JUDr. Evou Šiškovou, takto

rozhodol:

I. Odporca je p o v i n ý zaplatiť navrhovateľovi 651,20 eur spolu s úrokom z meškania vo výške 9,50 % ročne zo sumy 651,20 eura od 12.8.2011 do zaplatenia a náhradu trov konania 38,90 eur a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V zostávajúcej časti súd žalobu z a m i e t a.

o d ť o v o d n e n i e :

Návrhom doručeným súdu 3.6.2013 sa navrhovateľ domáhal vydania platobného rozkazu, ktorým žiadal odporcu zaviazat' na zaplatenie 712,20 eur s úrokom z omeškania vo výške 9,5 % ročne z dlžnej sumy od 12. 8.2011 do zaplatenia a náhradu trov konania. Návrh odôvodnil tým, že s odporcom uzavrel zmluvu č. A 5515562, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú všeobecné podmienky. Na základe predmetnej zmluvy navrhovateľ vypožičal odporcovi SIM kartu, ktorá umožňuje odporcovi využívať telekomunikačné služby poskytované navrhovateľom, pričom SIM karte bolo pridelené telefónne číslo 0917400677.

Odporca riadne a včas nezaplatil cenu poskytnutých služieb za obdobie 02/2011 - 05/2011 a tým porušil zmluvné povinnosti. Navrhovateľ pokusom o pokonávku zo dňa 28.7.2011 oznámil odporcovi sumu neuhradených faktúr za jednotlivé mesiace a sumu za mobilný telefón a vyzval ho na ich úhradu v dodatočnej lehote. Odporca na pokus o pokonávku nereagoval. Navrhovateľ si uplatnil aj úrok z omeškania a to počnúc dňom nasledujúcim po uplynutí lehoty na dodatočné plnenie uvedenej v pokuse o pokonávku, t.j. od 12.8.2011 do zaplatenia.

Navrhovateľova pohľadávka voči odporcovi ku dňu podania žaloby pozostáva z neuhradených služieb vo výške 651,20 eur a z nároku na doplatenie sumy 61 eur, ktorý si navrhovateľ v tomto konaní uplatňuje vo výške škody, ktorý mu vznikla. Uviedol, že v snahe predísť procesnej neistote, pri posudzovaní nároku z titulu zmluvnej pokuty ako paušalizovanej náhrady škody, v časti zmluvnej pokuty vo výške 61 eur, bola v inom súdnom konaní označená ako neprijateľná zmluvná podmienka podľa ust. § 53 a Obč. zákonníka, je navrhovateľ povinný zdržať sa používania takejto podmienky. Preto sa navrhovateľa domáha nároku vo výške škody voči odporcovi, ktorá vznikla navrhovateľovi za odpredaný telefón Nokia 2730 vo výške 61 eur, ktorý predstavuje rozdiel medzi predajnou cenou mobilného telefónu a jeho akciovou cenou,

ktorý predstavuje škodu navrhovateľa, ktorú odporca spôsobil tým, že získal mobilný telefón za cenu zvýhodnenú oproti cene trhovej tak, že podpisom dodatku sa zaviazal používať služby za tieto platíť po dobu viazanosti a následne porušil svoj základný záväzok zotrvať v zmluvnom vzťahu počas dohodnutej doby viazanosti platíť riadne a včas cenu za poskytnuté služby.

Navrhovateľ sa pojednávania nezúčastnil, svoju neúčast' ospravedlnil.

Opatrovník odporcu mal riadne vykázané predvolanie, svoju neúčast' ospravedlnil.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov a to: zmluvou o pripojení a dodatkom k nej, faktúrami, pokusom o zmier, všeobecnými podmienkami poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej telefónnej siete spoločnosti Orange Slovensko, a.s. a zistil tento skutkový a právny stav:

Dňa 16.2.2011 bola uzavretá zmluva č. A5515562 o pripojení medzi navrhovateľom a odporcom. Dňa 16.2.2011 uzavrel navrhovateľ s odporcom dodatok k nej. Na základe dodatku sa zaviazal odporca zotrvať v zmluvnom vzťahu počas 24 mesiacov, pod sankciou zmluvnej pokuty 61 eur.

Podľa bodu 2.3 dodatku k zmluve, sa odporca zaviazal, že po dobu 24 mesiacov od uzatvorenia dodatku zotrvať v zmluvnom vzťahu s navrhovateľom, že nepožiadá o vypojenie z prevádzky, nedopustí sa takého konania a ani neumožní také konanie, na základe ktorého by podniku vzniklo právo zrušiť zmluvu o pripojení odstúpením od nej alebo právo vypovedať zmluvu z dôvodov porušenia povinnosti zo strany účastníka. V zmysle bodu 2.5 dodatku, v prípade porušenia zmluvných povinností zo strany odporcu je tento povinný uhradiť navrhovateľovi zmluvnú pokutu vo výške 61 €.

Navrhovateľ vystavil faktúry č. 5115403335 na sumu 54 eur, splatnú 25.3.2011 poskytnuté služby, faktúru č. 5113435573 na sumu 29 eur za mobilný telefón Nokia 2730, splatnú 3.3.2011, faktúru č. 5118916708 na sumu 1,33 za upomienku, splatnú 25.4.2011, faktúru č.5118915084 na sumu 326,35 eur za poskytnuté služby splatnú 25.4.2011 a faktúru č. 5122159130 na sumu 240,52 eur za poskytnuté služby, splatnú 25.5.2011.

Pokusom o pokonávku - listom zo dňa 28.7.2011 žiadal navrhovateľ odporcu na zaplatenie faktúr za zúčtovacie obdobia od 02/2011 do 07/2011, spolu v sume 656,20 eur a zároveň ho upozornil, že podľa uzatvoreného dodatku k zmluve pripojení z dôvodu porušenia zmluvných povinností je povinný zaplatiť zmluvnú pokutu v celkovej výške 61 eur. Vyzval odporcu na zaplatenie sumy 717,20 eur do 11.8.2011.

Podľa § 43 ods. 1 zák. č. 610/2003 Z.z. o elektrických komunikáciách, zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa.

Podľa § 43 ods. 2 zák. č. 610/2003 Z.z. podstatnými časťami zmluvy o pripojení sú dohodnutý druh verejnej služby, miesto jej poskytovania a cena za službu. Ak nie je v zmluve o pripojení určený čas poskytovania, platí, že sa služba bude poskytovať na neurčitý čas. Cenu za službu možno dojednať aj odkazom na tarifu.

Podľa § 43 ods. 3 zák. č. 610/2003 Z.z. Zmluva o pripojení zaniká uplynutím času, na ktorý bola uzavretá, dohodou účastníkov zmluvy, odstúpením od zmluvy, výpoveďou, ak tak ustanovuje osobitný predpis.

Podľa § 517 ods. 2 Obč. zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platíť

poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovenej vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 Nar. vlády č. 87/1995 Z.z., /účinná od 1.9.2009/, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Na základe vykonaného dokazovania, vychádzajúc z tvrdenia navrhovateľa uvedeného v návrhu, z navrhovateľom predložených listinných dôkazov, mal súd preukázané, že medzi navrhovateľom a odporcom došlo k uzavretiu vyššie uvedenej zmluvy a dodatku k nej, súčasťou zmluvy boli všeobecné podmienky. Na základe uvedenej zmluvy sa navrhovateľ zaviazal poskytovať odporcovi telekomunikačné služby. Odporca sa v zmysle zmluvy zaviazal navrhovateľovi riadne platiť úhradu za poskytnuté služby, ktoré mu navrhovateľ fakturoval mesačne. Súd mal preukázané, že navrhovateľ si svoju povinnosť zo zmluvy splnil a odporcovi svoje služby poskytol. Súd však nemal preukázané, že odporca za poskytnuté služby, zaplataenia ktorých sa navrhovateľ domáha v tomto konaní, navrhovateľovi zaplatil riadne a včas, t.j. v lehote splatnosti. Porušením tejto povinnosti mu vznikol dlh v sume 651,20 eur.

Súd priznal navrhovateľovi aj úrok z omeškania vo výške 9,50 % ročne podľa príslušných ustanovení Obč. zákonníka odo dňa nasledujúceho po dni, do ktorého mal podľa pokusu o pokonávku uhradiť 11.8.2011/ odporca pohľadávku navrhovateľa, lebo základný úrok Európskej centrálnej banky bol dňu omeškania 1,5%, a súd pripočítal k nemu 8 percentuálnych bodov podľa citovaného nariadenia vlády, spolu tak úrok predstavuje 9,5% ročne až do zaplataenia, lebo odporca je s plnením svojho dlhu v omeškani.

Súd nepriznal navrhovateľovi ním uplatnený nárok na náhradu škody vo výške 61 eur, ktorá bola dojednaná pôvodne ako zmluvná pokuta za nedodržanie viazanosti zmluvy na dobu 24 mesiacov z dôvodu, že odporca mal nárok na poskytnutie zľavy z výšky kúpnej ceny mobilného telefónu.

Rozsudkom Okresného súdu Prešov z 13.8.2010 č. k. 17C/23/2010-65 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 29.6.2011 č. k. 2Co/137/2010 bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Obdobne aj vo veci Okresného súdu Prešov zo 16.8.2010 č. k. 17C/112/2010-35 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 9.5.2011 č.k. 18Co/136/2010. Vo viacerých prípadoch tiež došlo k právoplatnému zamietnutiu žalôb operátora o plnenie z rovnakej zmluvnej pokuty z dôvodu jej neprijateľnosti (rozsudok Okresného súdu Svidník z 31.10.2011 č.k. 7C/119/2011, rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou z 26.10.2011 č. k. 11C/184/2011-82 a iné).

Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Ustanovenie § 53a OZ je dôsledkom transpozície smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), ktorá v čl. 7 ods. 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok: „Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.“

S ohľadom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov: "Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok." (čl. 6 ods. 1 smernice). Ustanovenie čl. 6 ods. 1 sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytnúť v režime pravidiel verejného poriadku (uznesenie Súdneho dvora C-76/10 POHOTOVOSŤ/M., bod 50), teda pravidiel, na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať.

Ustanovenie § 53a ods. 1 OZ zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 OZ; absolútna neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav naviac zákonom explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EÚ a práva EÚ na ochrane práv spotrebiteľa. Zákaz používania vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu sa týka celého textu predmetnej zmluvnej pokuty a zmluvnej podmienky ako celku. Súd ako orgán členského štátu EÚ je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex offio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a OZ).

Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zřejmé, že ide o rovnosť len formálnu.

Navrhovateľ sa domáhal priznania nároku, ktorý mal formulovaný v dodatku k zmluve o pripojení ako zmluvnú pokutu, z dôvodu náhrady škody vo výške rozdielu medzi predajnou a trhovou cenou u mobilného telefónu.

Právo na náhradu škody je právom z porušenia práva a predpoklady zodpovednostného vzťahu sú iné, ako v prípade práva zo zmluvy. Súd nevidí žiadny dôvod na vyvedenie konzekvencií k inej ako dohodnutej kúpnej cene 29 eur, pre ktorú sa operátor dobrovoľne v rámci svojej "ofenzívnej" obchodnej politiky rozhodol. Súd priznal navrhovateľovi nárok na predajnú cenu, ktorú fakturoval odporcovi na základe kúpnej zmluvy. Spôsob, akým sa snaží navrhovateľ dosiahnuť zaplatenie zmluvnej pokuty, súd považuje za obchádzanie zákona a preto navrhovateľovi nepriznal nárok na náhradu škody, lebo má za to, že navrhovateľ jasne koncipoval v dodatku k zmluve zmluvnú pokutu a nárok na náhradu škody si uplatňuje len z dôvodu, že má súdmi zakázané takúto zmluvnú podmienku používať.

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 2 O.s.p., a v konaní úspešnejšiemu navrhovateľovi priznal náhradu trov konania v čiastke zodpovedajúcej jeho úspechu v konaní zo zaplateného súdneho poplatku, krátený o časť nároku, ktorý súd zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd Nitra.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť,

proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a/ v konaní došlo k vadám zvedeným v § 221 ods. 1,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozdujúcích skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené /§ 205a/,

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.